

1998-2005-2015-2019 HAYAT BİLGİSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

Prof. Dr. Hakan DÜNDAR

1998 Programı

- 1997'de kesintisiz sekiz yıllık ilköğretim uygulamasına geçilmesinin ardından
- Milli Eğitim Bakanlığı yeni bir ilköğretim programı hazırlamıştır. 1998 müfredatı davranışçı yaklaşıma göre genel olarak çerçeve müfredatı niteliğini taşıyan bir yapıda hazırlanmıştır. Bu bakımdan üniteler yurt genelinde ortak ihtiyaçları karşılamak üzere ana maddeler halinde belirlenmiştir. Ancak sınırlandırılması gerekli görülen ünitelerde ayrıntılara yer verilmiştir

1998 HAYAT BİLGİSİ DERSİ PROGRAMI	2005 HAYAT BİLGİSİ DERSİ PROGRAMI
<p>➤ Olguların parçalara bölünerek her bir parçanın ayrı ayrı analiz edildiği, mekanik, doğrudan gözlenebilen ve ölçülebilen davranışların temel alındığı “davranışçı yaklaşım”ı yansıtmaktadır.</p>	<p>➤ Bireyin çeşitli uyaranlarla etkileşime girerek bunları anlamlandırıldığı ve bilgiyi kendisinin yapılandığı “yapılandırmacı yaklaşım”ı yansıtmaktadır.</p>
<p>➤ Programın amacı, doğrudan gözlenebilen ve ölçülebilen hedefler ve davranışlar şeklinde ifade edilmiştir.</p>	<p>➤ Programın amacı, bireyin doğrudan gözlenebilen davranışlarının yanı sıra dolaylı olarak gözlenebilen tutumlarını, değerlerini ve becerilerini de kapsayan “kazanımlar” şeklinde ifade edilmiştir.</p>
<p>➤ Olgular, atomistik bir yaklaşımla birbirinden bağımsız çok sayıda üniteye bölünmüştür.</p>	<p>➤ Bütüncül bir yaklaşım izlenerek farklı disiplinlere ait bilgiler toplulaştırılarak “tematik yaklaşım” benimsenmiştir. Buna uygun olarak da programda üç tema belirlenmiştir. Bu temalar sarmal bir biçimde üç öğretim yılı boyunca devam edecek şekilde tasarlanmıştır.</p>

➤ Öğrenme-öğretme sürecinde öğrenciler verilen ya da sunulan bilgileri “ezberlemek” için aktiftirler. Bilgiyi öğretmen yapılandırarak öğrencilere aktarmaktadır.

➤ Öğrenciler çeşitli etkinlikler yoluyla öğrenme-öğretme sürecinde aktif rol alırlar ve bilgiyi kendileri yapılandırır.

➤ Öğrencinin bakış açısı temel alınmamıştır; yetişkinlerin bakış açısı egemendir. Öğrencinin dünyasında yer almayan olgular sunulmaktadır.

➤ Program öğrencinin bakış açısı temel alınarak hazırlanmıştır. Öğrencinin dünyasında yer alan olgular sunulmuştur.

➤ Yoğun bir bilgi aktarımı söz konusudur; öğrenciler aktarılan bilgileri anlamak yerine ezberlemeye yönlendirilmektedir.

➤ Öğrencinin günlük hayatında kullanabileceği ve kendisine gerekli olan temel bilgiler, kendi deneyimleri sonucunda yine kendisi tarafından yapılandırılacaktır.

➤ Bilgi yoğunluğu nedeniyle öğrenciler ve öğretmenler mekanik bir biçimde programı yetiştirme stresi yaşamaktadır.

➤ Öğrencilerin temel yaşam becerilerini kazanmaları esastır. Öğrenciler bir yandan bilgileri yapılandırırken bir yandan da temel yaşam becerilerini kazanmaları üzerinde duran esnek bir programdır.

➤ Düşünme, problem çözme, yaratıcılık, gibi üst düzey zihinsel süreçlerden çok, gözlenebilen somut davranışlar ön plana çıkarılmıştır. Süreçten çok, sonuç (ürün) vurgulanmakta ve değerlendirilmektedir.

➤ Araştırma, inceleme, sorgulama, plan yapma, eleştirel düşünme, karar verme gibi üst düzey zihinsel süreçler vurgulanmaktadır. Sadece ürün değil, süreç de değerlendirilmektedir.

➤ Çeşitli disiplinlere ait mevcut bilgi birikimi konu merkezli olarak öğrencilere statik bir yaklaşımla ve birbirinden kopuk bir biçimde öğretmen tarafından aktarılmaktadır. Dolayısıyla da öğrencilerden çok, öğretmen merkezlidir.

➤ Öğrenciler bilgiye ulaşma yollarını kullanarak bilgilerini sürekli güncelleyebilme fırsatına sahiptirler. Program, öğretmen değil öğrenci merkezlidir. Öğretmen sadece bir rehberdir.

<p>➤ Bütün öğrenciler aynı yöntemlerle öğrenmeye yönlendirilmektedirler. Öğrenme stillerindeki farklılıklar dikkate alınmamaktadır.</p>	<p>➤ Bireysel farklılıklar nedeniyle her öğrencinin farklı zeka alanlarında ve farklı öğrenme stillerini kullanarak daha iyi öğrenebileceği varsayımı benimsenmiştir.</p>
<p>➤ Öğrencilerin kişilik gelişiminden çok, bilişsel/zihinsel gelişimi öne çıkarılmıştır.</p>	<p>➤ Bireylerde aranan temel değerler ve kişisel nitelikler (öz saygı ve öz güveni yüksek, sabırlı, hoşgörülü, yardımsever, yeniliğe açık) vurgulanmıştır.</p>
<p>➤ Ünite yaklaşımının benimsenmiş olması nedeniyle çeşitli disiplinler (Türkçe, matematik, resim, müzik) ve ara disiplinlerle (kariyer bilinci geliştirme, girişimcilik, vb.) doğrudan bağlantı kurulmamıştır.</p>	<p>➤ Çeşitli disiplinler (Türkçe, matematik, resim, müzik) ve ara disiplinlerle (afet eğitimi, insan hakları ve vatandaşlık, kariyer bilinci geliştirme, özel eğitim, rehberlik ve psikolojik danışma, sağlık kültürü, spor kültürü ve olimpik eğitim, girişimcilik gibi) doğrudan bağlantılar kurulmuştur.</p>
<p>➤ Öğrenme-öğretme sürecinde geleneksel yöntem ve teknikler kullanılmaktadır.</p>	<p>➤ Etkinlik temelli bir yaklaşımla öğrenme-öğretme sürecinde geleneksel öğretim yöntem ve tekniklerinin yanı sıra öğrencilerin aktif olduğu yöntem ve teknikler kullanılmaktadır.</p>

<p>➤ Ürün (sonuç/çıktı) üzerinde durulduğu için geleneksel ölçme ve değerlendirme yöntemleri kullanılmaktadır.</p>	<p>➤ Ürünlerin yanı sıra alternatif ölçme yöntemlerinden yararlanılarak süreç de ölçülmekte ve değerlendirilmektedir.</p>
<p>➤ Öğrencinin “eğlenme” ihtiyacı dikkate alınmamaktadır. Bu nedenle de okullar öğrencilerin zevkle gittikleri ve orada bulunmaktan keyif aldıkları yerler değildir.</p>	<p>➤ Öğrencinin “eğlenme” ihtiyacını göz önünde bulundurmaktadır. Eğitim-öğretim sürecine aktif olarak katılmanın, oyun kadar eğlenceli ve keyifli olduğunu öğrencilere yaşatmayı amaçlamaktadır.</p>
<p>➤ Çocuk özgün bir “birey” olarak değil, “toplumun bir üyesi” olarak görülmektedir. Bu nedenle de bireysel farklılıklar arka planda kalmaktadır.</p>	<p>➤ Her çocuğun “özgün”, “biricik” ve “saygıdeğer” bir birey olduğu varsayımına dayanmaktadır. Dolayısıyla da bireyin kendini tanıması ve bireysel farklılıklarını fark etmesi için çalışılmaktadır.</p>
<p>➤ Öğrenciler trafik eğitimi ve çevrenin korunması gibi konularda kendilerine sunulan bilgileri aynen ezberlemektedirler.</p>	<p>➤ Öğrenciler, çevreyi kendilerinin de içinde yer aldıkları bir bütün olarak algılamaları ve korumaları gerektiğini kavrarlar.</p>

2005-2009-2015-2018-2019

Hayat Bilgisi

Öğretim Programları

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Tatim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

İLKÖĞRETİM HAYAT BİLGİSİ DERSİ

(1,2,3. SINIFLAR)
ÖĞRETİM PROGRAMI

(Eğitim Amacıyla Hazırlanan Taslak Baskıdır)

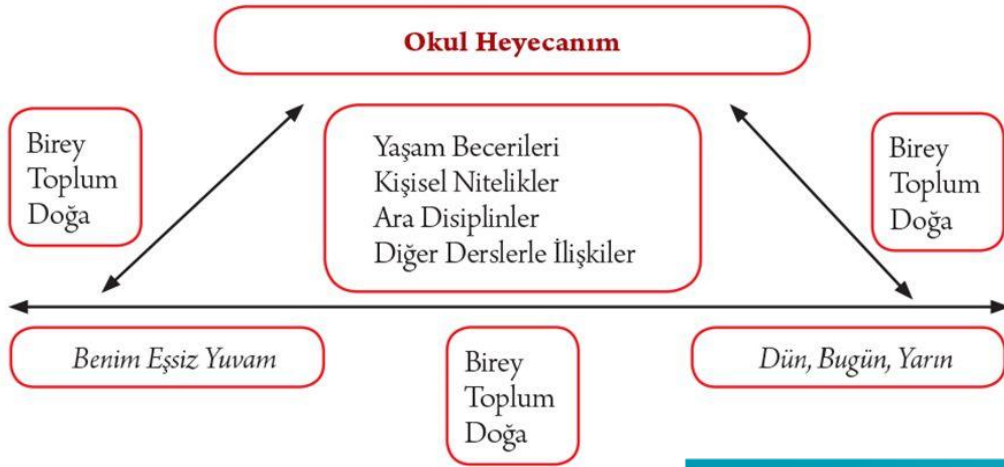
ANKARA-2005

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

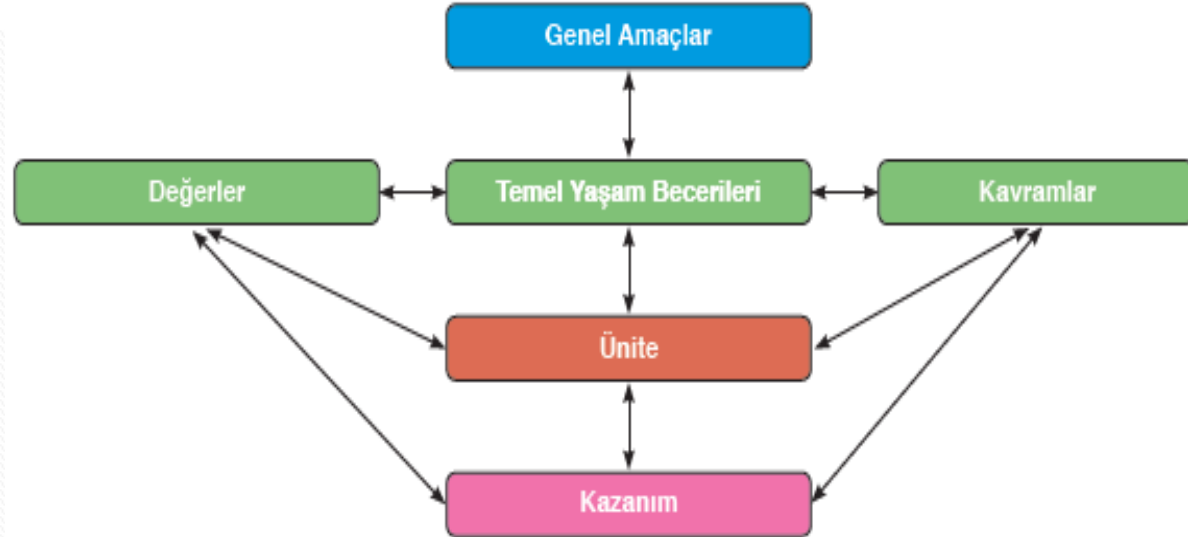
HAYAT BİLGİSİ DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
(İlkokul 1, 2 ve 3. Sınıflar)

Şekil 2.1: Hayat Bilgisi Öğretim Programı

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın içeriği, genel amaçlar, temel yaşam becerileri, değerler ve kavramlar ile ünite ve kazanım bağlamında yapılandırılmıştır.

Şema 1: Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın Organizasyon Yapısı

Tema: Birbiri ile ilişkili ünite, konu ve kavramların bir bütün olarak görülebildiği, öğrenmeyi organize eden yapıdır.

TEMA : OKUL HEYECANIM (3. SINIF)

Açıklamalar: Kazanımlar etkinlikler ve temaların, kişisel nitelikler, diğer dersler, ara disiplinler ve becerilerle ilişkilendirilmesini

Beceriler; uygun öğrenme ve öğretme ortamında bireyin hazır buluşluk düzeyine göre düşünsel ve davranışsal bir çabaya girmesi sonucu bir işi kolaylıkla ve ustalıkla, sürekli yapabilir hale gelmesidir.

Tablo 2: Programın Öğeleri

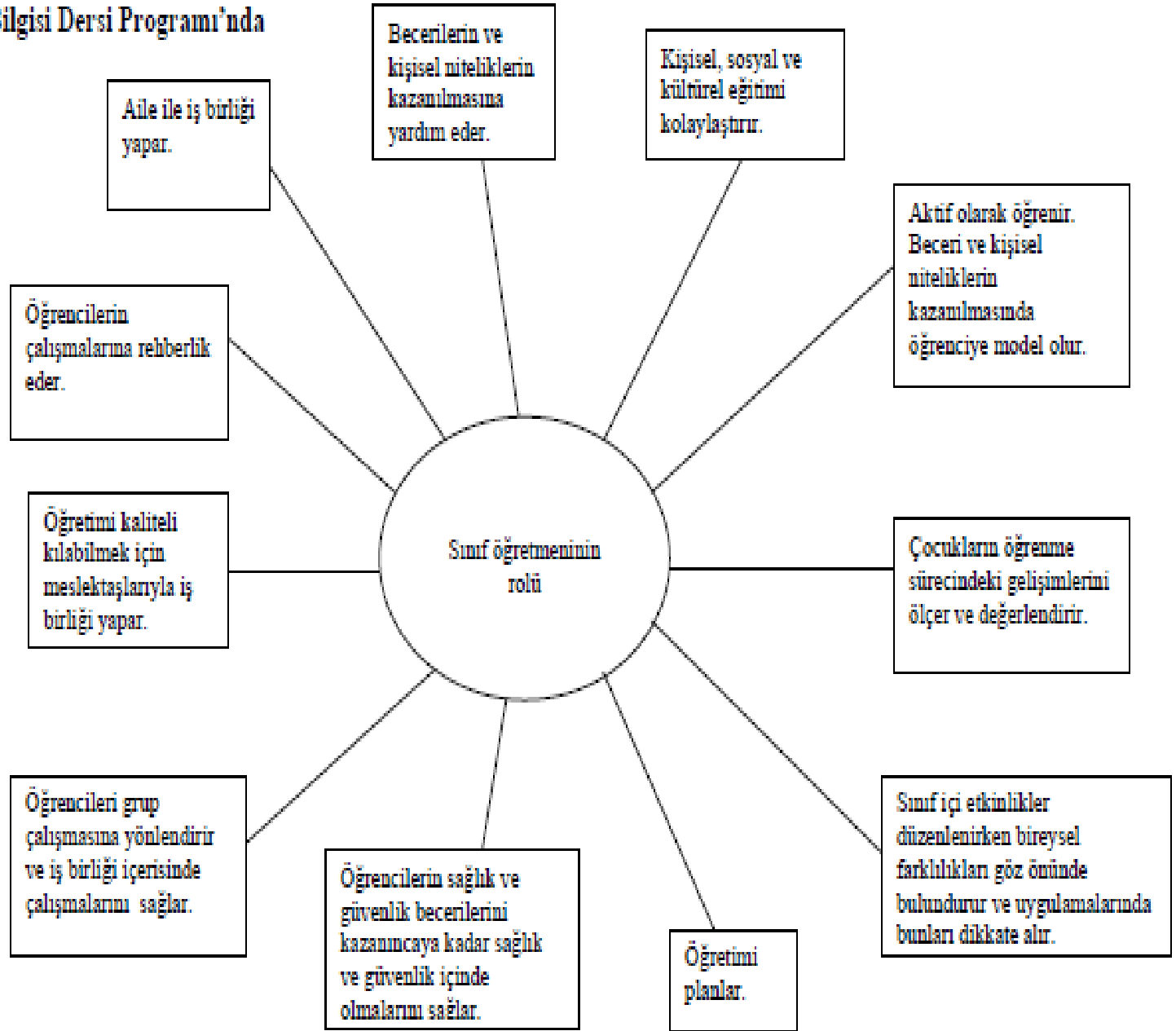
Kişisel nitelikler: öğrenme-öğretmen sürecinde becerilerinin yanı sıra öğrencilere kazandırılacak olumlu değerlerdir.

KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
A.3.6. Başkalarının duyarlılıklarına saygı göstererek kendi ihtiyaçlarını, isteklerini ve görüşlerini ifade eder.	Başkalarına Saygılı Olmak "Beyin fırtınası" tekniği ile "saygı" kavramının anlamını bulmaları sağlanır. Öğrencilerin yaşantılarından örnekler vermeleri istenir. Bu örneklerden olumlu olanlarını canlandırılır.	İletişim becerisini geliştirmeye yöneliktir. İ Dürüstlük, adalet, saygı ve sabır üzerinde durulacaktır. Rehberlik ve Psikolojik Danışma (13a) A. 3.6 kazanımı için Türkçe dersi Konuşma öğrenme alanı: Kendini Sözlü Olarak İfade Etme (Kazanım 14) A.3.5 ve A.3.6 numaralı kazanımlar sözlü sunum ile değerlendirilebilir.
A.3.7. Arkadaşlarının yanlış davranışlarını fark eder ve yanlışlık içermeyen davranışlar sergiler.	Ara disiplinler: Program hazırlama sürecinde göz önünde bulundurulmuş ana disiplinlerle açık ve kapsayıcı biçimde örtüşen diğer disiplinlerdir. Yanlış davranışları fark eder ve yanlışlık içermeyen davranışlar sergiler. Öğrencilerin yaşantılarından örnekler vermeleri istenir. Bu örneklerden olumlu olanlarını canlandırılır. Cevaplar doğru davranış örnekleriyle karşılaştırılarak değerlendirilir.	Öz Yönetim (Etik Davranma) becerisini geliştirmeye yöneliktir. İ Doğruluk ve saygı üzerinde durulacaktır. [1] Yaş, cinsiyet ve bedensel engele yönelik yanlış davranışlardan kaçınılması üzerinde durulacaktır.
A.3.8. Öğretmeni, okul çalışanları ve arkadaşları ile ilişkilerinde gerektiğinde sorun çözme becerisini kullanır.	Ben Sorun Çözebilirim Öğretmeni, okul çalışanları ve arkadaşları ile ilişkilerinde karşılaşılabilecekleri sorunlarla ilgili üç ayrı senaryo oluşturmaları istenir her bir senaryodaki sorunu canlandırarak sorun çözme becerilerini kullanmalarını sağlanır.	Problem Çözme becerisini geliştirmeye yöneliktir. A.3.7 ve A.3.8 numaralı kazanımlar gözlem formu ile değerlendirilebilir.

Etkinlikler: Kazanımları gerçekleştirmek amacıyla belli teknik ve yöntemlere göre düzenlenen davranışlar bütünüdür.

Ölçme Değerlendirme: Ölçme ve değerlendirme, eğitim-öğretim sürecini ve sonucunu izleyerek aksaklıkları zamanında tespit ve düzenleme işidir.

TABLO-10: Hayat Bilgisi Dersi Programı'nda Öğretmenin Rolü

2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programları incelendiğinde tüm sınıf düzeylerinde ders saatlerinin 2015 yılı programında azaltıldığı görülmektedir. 1, 2 ve 3. sınıflarda 2009 yılında 180 olan ders saatleri 2015'te 1 ve 2. sınıflarda 144, 3. sınıflarda 108 saate indirilmiştir. Bu bağlamda genel toplamlara bakıldığında ders saatlerinin %27 oranında azaltıldığı görülmektedir.

Tablo 1. 2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programlarında vizyon

2009	2015
➤ Öğrenmekten keyif alan,	➤ --
➤ Kendisiyle, toplumsal çevresiyle ve doğa ile barışık,	➤ çevresi ve kendisiyle barışık,
➤ Kendini, milletini, vatanını ve doğayı tanıyan, koruyan ve geliştiren,	➤ kendini tanıyan, doğaya ve çevreye duyarlı, millî ve manevi değerleri içselleştirmiş sağlıklı ve güvenli bir yaşam süren,
➤ Gündelik yaşamda gereksinim duyulan temel bilgilere, yaşam becerilerine ve çağın gerektirdiği donanıma sahip	➤ temel yaşam becerilerine sahip, araştıran,
➤ Değişikliklere dinamik bir biçimde uyum sağlayabilecek kadar esnek	➤ --
➤ --	➤ öz güveni yüksek

Tablo 2. 2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programlarında program yaklaşımı

2009	2015
➤ çocuęu merkeze alan	➤ --
➤ toplu öğretim yaklaşımı	➤ --
➤ tematik yaklaşım	➤ --
➤ spiral yaklaşım	➤ --
➤ katılımcılık ilkesine dayalı dinamik bir yaklaşım	➤ --
➤ --	➤ ünite temelli yaklaşım

Tablo 3. 2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programlarında hedefler

2009		2015	
✓	Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları	✓	Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları
✓	Kişisel nitelikler geliştirmeleri	✓	--
✓	Öğrencilerin günlük yaşamda ihtiyaç duydukları ve kullanabilecekleri yaşam becerilerini kazanmaları	✓	--
✓	Çocukların ileride alacakları Fen Bilgisi ve Sosyal Bilgiler derslerine temel oluşturabilmeleri	✓	--
✓	Çocukların temel bilgi ve becerilerle donanmaları	✓	--
✓	--	✓	Okulu ve okul içindeki ilişkileri tanımasını,
✓	--	✓	Grupla çalışma, akranlarıyla iş birliği yapma ve sosyal katılım becerilerini geliştirmesini
✓	--	✓	Fiziksel ve kişisel özellikleri ile kendini tanımasını,
✓	--	✓	Aileye ve aile içi ilişkilere dair bir anlayış geliştirerek aile ile ilgili temel değerleri içselleştirmesini
✓	--	✓	Kişisel bakım becerilerini geliştirmesini
✓	--	✓	Kaynakları verimli kullanma becerilerini geliştirmesini
✓	--	✓	Zamanı algılama ve etkili kullanma becerilerini geliştirmesini,
✓	--	✓	Sağlıklı ve dengeli beslenme becerilerini ve alışkanlıklarını geliştirmesini,

Tablo 4. 2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programlarında kazanımlar

	2009		2015	
1. Sınıf	✓ Okul Heyecanım	41	✓ Ben ve Okulum	14
	✓ Benim Eşsiz Yuvam	29	✓ Ailem ve Evim	6
	✓ Dün Bugün Yarın	16	✓ Sağlıklı Hayat	12
			✓ Güvenli Hayat	7
		✓ Ülkemi Seviyorum	7	
		✓ Doğa ve Çevre	8	
	Toplam	86	Toplam	54
	2009		2015	
2. Sınıf	✓ Okul Heyecanım	34	✓ Ben ve Okulum	11
	✓ Benim Eşsiz Yuvam	37	✓ Ailem ve Evim	6
	✓ Dün Bugün Yarın	24	✓ Sağlıklı Hayat	7
			✓ Güvenli Hayat	8
		✓ Ülkemi Seviyorum	7	
		✓ Doğa ve Çevre	10	
	Toplam	95	Toplam	49
3. Sınıf	✓ Okul Heyecanım	34	✓ Ben ve Okulum	6
	✓ Benim Eşsiz Yuvam	45	✓ Ailem ve Evim	6
	✓ Dün Bugün Yarın	32	✓ Sağlıklı Hayat	5
			✓ Güvenli Hayat	10
		✓ Ülkemi Seviyorum	9	
		✓ Doğa ve Çevre	7	
	Toplam	111	Toplam	43
	Genel Toplam	292	Genel Toplam	146

Tablo 5. 2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programlarında öğrenme alanları

2009		2015	
➤ Birey		➤	--
➤ Toplum		➤	--
➤ Doğa		➤	--
➤ Değişim		➤	--

Tablo 6. 2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programlarında üniteler

2009	2015
➤ Okul Heyecanım	➤ --
➤ Benim Eşsiz Yuvam	➤ --
➤ Dün, Bugün, Yarın	➤ --
➤ --	➤ Ben ve Okulum
➤ --	➤ Ailem ve Evim
➤ --	➤ Sağlıklı Hayat
➤ --	➤ Güvenli Hayat
➤ --	➤ Ülkemi Seviyorum
➤ --	➤ Doğa ve Çevre

Tablo 8. 2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programlarında değerler

2009		2015	
✓	Adalet	✓	Adalet
✓	--	✓	Bilimsellik
✓	--	✓	Çalışkanlık
✓	--	✓	Dayanışma
✓	--	✓	Doğa Sevgisi
✓	Doğruluk	✓	Doğruluk
✓	Dürüstlük	✓	Dürüstlük
✓	--	✓	Estetik
✓	--	✓	Güven
✓	Hoşgörü	✓	Hoşgörü
✓	--	✓	Merhamet
✓	--	✓	Misafirperverlik
✓	Öz Güven	✓	Öz Güven
✓	--	✓	Paylaşma
✓	Sabır	✓	Sabır
✓	Saygı	✓	Saygı
✓	Sevgi	✓	Sevgi
✓	--	✓	Sorumluluk
✓	Vatanseverlik	✓	Vatanseverlik
✓	Yardımseverlik	✓	Yardımlaşma
✓	Öz Saygı	✓	--
✓	Toplumsallık	✓	--
✓	Barış	✓	--
✓	Yeniliğe Açıklık	✓	--
✓	Kültürel Değerleri Koruma Ve Geliştirme	✓	--

Tablo 9. 2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programlarında kavramlar

	2009		2015	
1. Sınıf	➤ Okul Heyecanım	46		
	➤ Benim Eşsiz Yuvam	17	➤ Yönle ilgili temel kavramlar (1.1.2)	
	➤ Dün Bugün Yarın	16	➤ Aile kavramı (1.2.1)	
	Toplam	79		
2. Sınıf	➤ Okul Heyecanım	17		
	➤ Benim Eşsiz Yuvam	25	➤ İstek ve ihtiyaç kavramları (2.1.11)	
	➤ Dün Bugün Yarın	13	➤ Akraba kavramı (2.2.5)	
	Toplam	55		
3. Sınıf	➤ Okul Heyecanım	22		
	➤ Benim Eşsiz Yuvam	23		
	➤ Dün Bugün Yarın	18		
	Toplam	63		
Genel Toplam	197	Genel Toplam	4	

Tablo 10. 2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programlarında aradisiplinler

2009	2015
➤ Afetten korunma ve güvenli yaşam	➤ --
➤ Girişimcilik	➤ --
➤ İnsan hakları ve vatandaşlık	➤ --
➤ Kariyer bilinci geliştirme	➤ --
➤ Özel eğitim	➤ --
➤ Rehberlik ve psikolojik danışma	➤ --
➤ Sağlık kültürü	➤ --
➤ Spor kültürü ve olimpik eğitim	➤ --

Tablo 15. 2009 ve 2015 Hayat Bilgisi programlarında ders saatleri

		2009		2015			
1. Sınıf	Y	Okul Heyecanım	86	Y	Ben ve Okulum	28	
	Y	Benim Eşsiz Yuvam	60	Y	Ailem ve Evim	20	
	Y	Dün Bugün Yarın	34	Y	Sağlıklı Hayat	28	
				Y	Güvenli Hayat	24	
				Y	Ülkemi Seviyorum	16	
		Toplam	180		Toplam	144	
2. Sınıf	Y	Okul Heyecanım	65	Y	Ben ve Okulum	24	
	Y	Benim Eşsiz Yuvam	70	Y	Ailem ve Evim	20	
	Y	Dün Bugün Yarın	45	Y	Sağlıklı Hayat	28	
				Y	Güvenli Hayat	28	
				Y	Ülkemi Seviyorum	16	
		Toplam	180		Toplam	144	
3. Sınıf	Y	Okul Heyecanım	55	Y	Ben ve Okulum	20	
	Y	Benim Eşsiz Yuvam	73	Y	Ailem ve Evim	14	
	Y	Dün Bugün Yarın	52	Y	Sağlıklı Hayat	16	
				Y	Güvenli Hayat	24	
				Y	Ülkemi Seviyorum	16	
		Toplam	180		Toplam	108	
		Genel Toplam	540			Genel Toplam	392

2017 HB Programı

HB öğretim programlarında “birey” olmanın aynı zamanda çok daha geniş bir “dünya ailesi”ne ait olmak olduğunun bilincine varacak, yaşadığı topluma ve ülkesine, toprağına samimi bir hisle bağlanacak, bilim ve teknolojiyi etkin şekilde kullanarak gerekli teknik bilgi, birikim, beceri ve yeterliliklere sahip kuşaklar yetiştirmek hedeflenmiştir. Farklı disiplinlerin bir arada olduğu ama nihayetinde sadece bu disiplinlerin toplamından ibaret olmadığı, kendi niteliklerini taşıyan bir “bütün”e sahip ve aynı zamanda disiplinler arası etkileşimin açık olduğu bir yaklaşımla sadece hedefi değil, yolu da inşa eden bir içerikle öğretim programları hazırlanmıştır.

2017 HB Programı

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda ifade edilen Türk Millî Eğitimi'nin Genel Amaçları ile Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır. Programın asıl amacı; temel yaşam becerilerine sahip, kendini tanıyan, sağlıklı ve güvenli bir yaşam süren, yaşadığı toplumun değerlerini özümseyen, doğaya ve çevreye duyarlı, araştıran, üreten ve ülkesini seven bireyler yetiştirmektir.

İlkokul çağındaki öğrencilere birey, toplum ve doğa ekseninde temel bilgi, beceri ve değerler kazandırmayı hedefleyen Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı çerçevesinde öğrenciler;

- Kendini ve yaşadığı çevreyi tanır.
- Aile ve toplumun temel değerlerine sahip olur.
- Millî, manevi ve insani değerleri yaşantısal hâle getirir.
- Kişisel gelişimini sağlamak için yapması gerekenlerin farkında olur.
- Kişisel bakım becerilerini geliştirir.
- Sağlıklı ve güvenli yaşam sürme bilinci edinir.

2017 HB Programı Yeterlikler

- Sosyal katılım becerisi kazanır.
- Zamanı ve mekânı algılama becerisi edinir.
- Kaynakları verimli kullanma becerisi geliştirir.
- Öğrenmeyi öğrenme becerisi kazanır.
- Temel düzeyde bilimsel süreç becerilerini kazanır.
- Ülkesini sever, tarihî ve kültürel değerlerini yaşatmaya istekli olur.
- Doğaya ve çevreye karşı duyarlı olur.
- Bilgi ve iletişim teknolojilerini amacına uygun olarak kullanır.

2017 HB Programı Becerileri

1. Araştırma
2. Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Kullanma
3. Değişim ve Süreklilięi Algılama
4. Dengeli Beslenme
5. Doğayı Koruma
6. Girişimcilik
7. Gözlem
8. İletişim
9. İş Birliği
10. Karar Verme
11. Kariyer Bilinci Geliştirme
12. Kaynakların Kullanımı

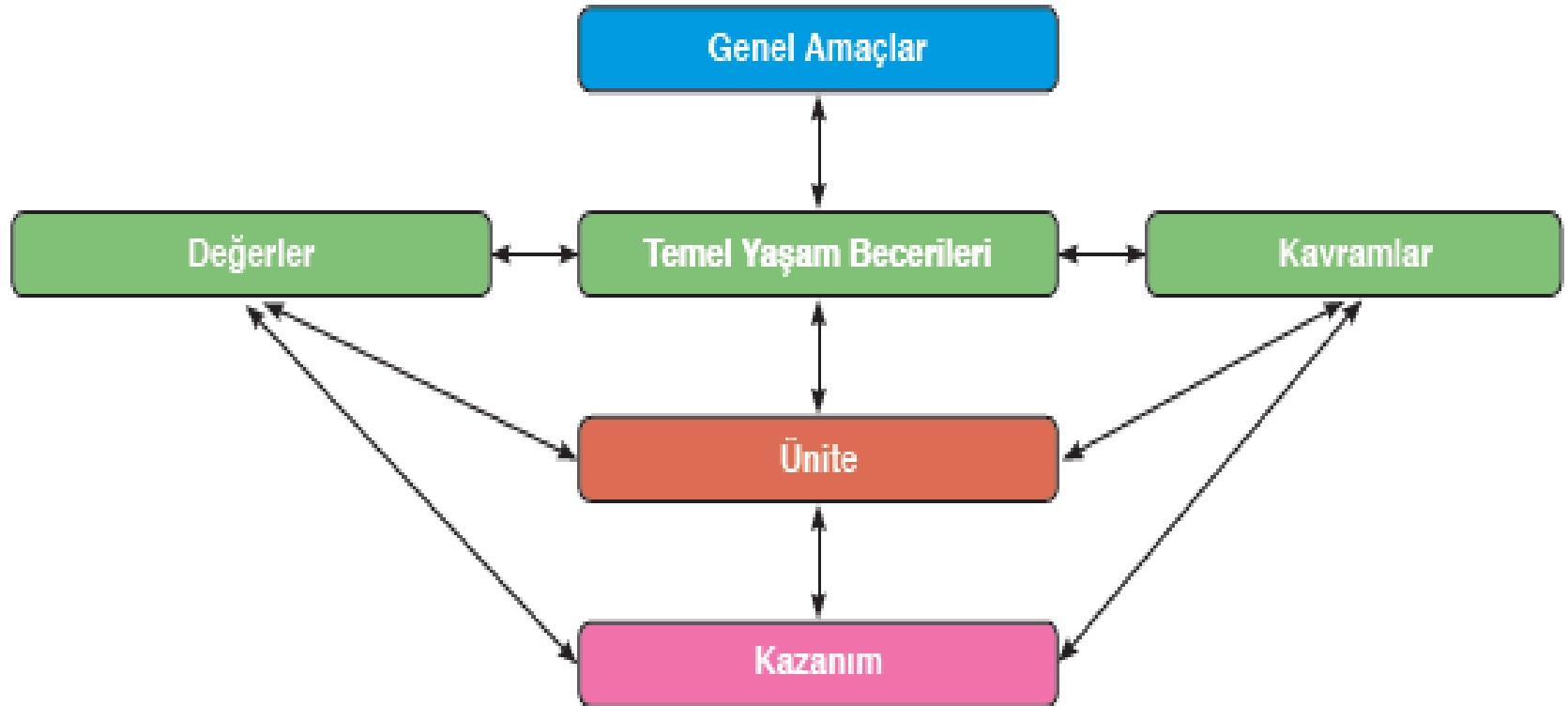
13. Kendini Koruma
14. Kendini Tanıma
15. Kişisel Bakım
16. Kurallara Uyma
17. Mekânı Algılama
18. Millî ve Kültürel Değerleri Tanıma
19. Öz Yönetim
20. Sağlığını Koruma
21. Sorun Çözme
22. Sosyal Katılım
23. Zaman Yönetimi
24. Sorumluluk Bilinci

2017 HB Programında Değerler

“adalet, aile birliğine önem verme, bağımsızlık, bilimsellik, alışkanlık, dayanışma, duyarlılık (doğal çevreye duyarlılık, kültürel mirasa duyarlılık), doğruluk, dostluk, dürüstlük, estetik, güven, merhamet, misafirperverlik, paylaşma, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, vefa, yardımseverlik”

ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

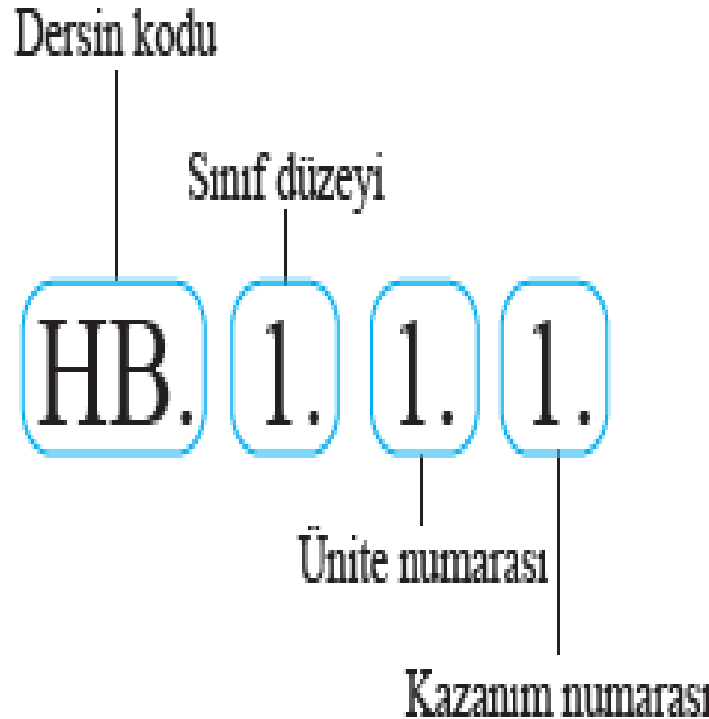
Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın içeriği, genel amaçlar, temel yaşam becerileri, değerler ve kavramlar ile Ünite ve kazanım bağlamında yapılandırılmıştır.

Şema 1: Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın Organizasyon Yapısı

Ünite temelli yaklaşım esas alınarak programda her üç sınıf düzeyi için aynı isimle "Okulumuzda Hayat", "Evimizde Hayat", "Sağlıklı Hayat", "Güvenli Hayat", "Ülkemizde Hayat" ile "Doğada Hayat" şeklinde altı ünite belirlenmiştir. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlarla ilgili sınırlamalar ve açıklamalar kazanımı izleyen satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir.

Ünite içerisinde verilen kazanımlar numaralandırma sistemiyle şu şekilde ifade edilmiştir:

Sınıf	Ünite No	Ünite Adı	Kazanım Sayısı	Ders Saati (Öngörülen Süre)	Ders Saati Yüzdesi
1	1	Okulumuzda Hayat	17	46	32
	2	Evimizde Hayat	7	19	13
	3	Sağlıklı Hayat	7	19	13
	4	Güvenli Hayat	7	19	13
	5	Ülkemizde Hayat	7	19	13
	6	Doğada Hayat	8	22	16
Toplam			53	144	100

Tablo 3: Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı 1. Sınıf Ünite Adları, Kazanım Sayıları, Ders Saatleri (Öngörülen Süre) ve Yüzdeleri

HB.1.1.1. Sınıf içi tanışma etkinliğine katılır.

Kendini tanıtarak öğretmeniyle ve arkadaşlarıyla tanışır.

Birinci sınıfta yer alan bazı kazanımlar ikinci sınıfta, ikinci sınıfta yer alan bazı kazanımlar ise üçüncü sınıfta tekrarlanmıştır. Kazanımların tekrarlanması durumunda, içerik ve dersin işlenişinin öğrencinin gelişimi dikkate alınarak öğretmen tarafından düzenlenmesi gerekir.

1.1. Okulumuzda Hayat

HB.1.1.1. Sınıf içi tanışma etkinliğine katılır.

Kendini tanıtarak öğretmeniyle ve arkadaşlarıyla tanışır.

HB.1.1.2. Kendisiyle akranları arasındaki benzer ve farklı yönleri ayırt eder.

Öğrencilerin fiziksel özellikleri üzerinde durularak özel gereksinimli bireylerin farkına varma, onların kullandığı cihaz ve protezlere dikkat etme gibi unsurlar da vurgulanır.

HB.1.1.3. Okula geliş ve okuldan gidişlerde güvenlik kurallarına uyar.

Servis araçlarında uyulması gereken temel kurallar, yaya geçidi, kaldırım ve yolların kullanımı ile tanıdığı ve tanımadığı kimselerle iletişimde nelere dikkat etmesi gerektiği konuları üzerinde durulur.

HB.1.1.4. Sınıfının okul içindeki yerini bulur.

Yönle ilgili; sağında, solunda, önünde, arkasında, altında, üstünde, yanında, karşısında vb. temel kavramlar üzerinde durulur.

HB.1.1.5. Sınıf içerisinde bulunan ders araç ve gereçleri ile şeref köşesini tanır.

HB.1.1.6. Bayrak töreninde nasıl davranması gerektiğini kavrar.

Türk bayrağına ve İstiklâl Marşı'na saygı gösterme üzerinde durulur.

2.1. Okulumuzda Hayat

HB.2.1.1. Kendini farklı özellikleriyle tanıtır.

Fiziksel özellikleri, hoşlandıkları, yapabildikleri ve yapmak istedikleri üzerinde durulur.

HB.2.1.2. Bireysel farklılıklara saygı duyar.

HB.2.1.3. Ders araç ve gereçlerini günlük ders programına göre hazırlar.

HB.2.1.4. Sınıfla ilgili konularda karar alma süreçlerine katılır.

Farklı görüş ve çözümler çerçevesinde sınıf içi etkinliklerin belirlenmesi, planlanması, sınıf kurallarının oluşturulması, pano hazırlama ve sınıfın süslenmesi gibi konular üzerinde durulur. Kararlara katılma konusunda uygun iletişim dili kullanılması gerektiği vurgulanır. Ayrıca kararların öğretmen ve öğrencilerin katılımıyla alınmasına özen gösterilmelidir.

HB.2.1.5. Okulunun yakın çevresini tanıtır.

Okulun yeri ve konumunun; çevresindeki yapı, kurum, sokak, cadde vb. yerlere göre tanıtılması üzerinde durulur.

HB.2.1.6. Okul kaynaklarını ve eşyalarını kullanırken özen gösterir.

Elektrik, su, temizlik malzemeleri ile okula ait ders araç ve gereçlerinin kullanımında tasarrufa özen gösterilmesi gibi konular üzerinde durulur.

3.5. Ülkemizde Hayat

HB.3.5.1. Yakın çevresinde bulunan yönetim birimlerini ve yöneticilerini tanır.

Muhtarlık, belediye başkanlığı, kaymakamlık ve valilik gibi yönetim birimlerine gezi yapmaya özen gösterilir.

HB.3.5.2. Ülkemizin yönetim şeklini açıklar.

Cumhuriyet kavramı üzerinde durularak cumhuriyetin getirdiği hak ve özgürlükler vurgulanır.

HB.3.5.3. Yakın çevresinde yer alan tarihî, doğal ve turistik yerlerin özelliklerini tanıtır.

Yakın çevresinde bulunan cami, çeşme, han, hamam, müze, kale, tarihî çarşılar, köprüler, millî parklar vb.yerler hakkında araştırma yaptırılarak sınıfta arkadaşlarıyla paylaşması sağlanır.

HB.3.5.4. Ülkesinin gelişmesi ile kendi görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi arasında ilişki kurar.

Çalışkan olma, işini en iyi şekilde ve eksiksiz yapmaya gayret gösterme üzerinde durulur.

HB.3.5.5. Ortak kullanım alanlarını ve araçlarını korur.

Okullar, camiler, toplu taşıma araçları, otobüs durakları, parklar, oyun alanları, spor salonları ve stadyumlar gibi kamu mallarının korunması üzerinde durulur.

HB.3.5.6. Millî birlik ve beraberliğin toplum hayatına katkılarını araştırır.

HB.3.5.7. Ülkemizde yaşayan farklı kültürdeki insanların sorunlarına yönelik sosyal sorumluluk projelerine katılır.

Ülkelerinden zorunlu veya isteğe bağlı göç etmiş kişilerden hareketle konu açıklanır.

HB.3.5.8. Atatürk'ün kişilik özelliklerini araştırır.